

# **Meditacija.**

## **Penktadienis po**

## **Pelenų dienos**

Pasninkas ir kiti atgailos darbai  
Jėzaus mokyme ir Bažnyčios  
gyvenime. Kryžiaus kelyje  
kontempliuoti Švenčiausiąjį  
Viešpaties Žmogiškumą. Karštas  
troškimas atpirkti. Kasdienis  
triūsas, mažų apsimarinimų,  
kurių iš mūsų prašo Viešpats,  
šaltinis. Pavyzdžiai. Pasyvus  
apsimarinimas. atgailos dvasios  
svarba vaizduotės, proto ir  
prisiminimų apmarinime.

2025-03-06

I. Mišių Evangelijoje<sup>1</sup> pasakojama, kad Jono Krikštytojo mokiniai klausė Jėzaus: *Kodėl mes ir fariziejai pasninkaujame, o tavo mokiniai nepasninkauja?*

Pasninkas tuomet buvo ir visada yra dar vienas atgailos dvasios patvirtinimas, kurio Dievas prašo iš žmogaus. „Senajame Testamente atsiskleidžia, kaskart vis turtingiau, religinis atgailos jausmas, atgailos kaip religinio, asmeninio akto, kurio tikslas – meilė ir atsidavimas Dievui“<sup>2</sup>. Lydimas maldos, jis tarnauja nuolankumui priešais Dievą parodyti<sup>3</sup>: kas pasninkauja, atsigręžia į Viešpatį visiškos priklausomybės ir atsidavimo nusiteikime. Šventajame Rašte matome, kaip būdavo pasninkaujama ir atliekami kiti atgailos darbai prieš imantis sunkios

užduoties<sup>4</sup>, prašant atleidimo už kalnę<sup>5</sup>, norint išmelsti, kad baigtusi gamtinė nelaimė<sup>6</sup>, gauti misijai atlikti reikalingą malonę<sup>7</sup>, pasiruošti susitikimui su Dievu<sup>8</sup> ir kita.

Jonas Krikštytojas, pasninko vaisių žinovas, savo mokinius mokė, kokia svarbi ir būtina yra ši atgailos praktika. Tuo sutarė su pamaldžiaisiais Rašto mylėtojais fariziejais, kuriuos stebina, kad Jėzus neįdiegė jos Apaštalams. Bet Viešpats ima ginti savuosius: *Argi gali vestuvininkai gedėti, kol su jais jaunikis?*<sup>9</sup> Jaunikis, pasak Pranašų, yra pats Dievas, kuris parodo savo meilę žmonėms<sup>10</sup>.

Kristus čia dar kartą pareiškia apie savo dieviškumą ir mokinius pavadina vestuvininkais, savo draugais. Jie yra su Juo, ir jiems nereikia pasninkauti. Vis dėlto kai jaunikis bus iš jų atimtas, tada jie pasninkaus. Kai Jėzus regimai nebus

arti, bus reikalingas apsimarinimas, norint matyti jį sielos akimis.

Visa Senojo Testamento atgailos reikšmė „tėra šešėlis to, kas turėjo ateiti. Atgaila – vidinio gyvenimo reikmė, patvirtinta religinės žmonijos patirties ir ypatingas dieviško apreiškimo objektas – Kristuje ir Bažnyčioje įgyja naujus matmenis, daug platesnius ir gilesnius“<sup>11</sup>.

Ankstyvaisiais laikais Bažnyčia išlaikė atgailos praktikas Jėzaus nustatytoje dvasioje. Apaštalų darbuose minimos kulto šventės, lydimos pasninko<sup>12</sup>. Šventasis Paulius savo nenuilstamame apaštaliname darbe nepasitenkina kęsdamas alkį ir troškulį, kai to reikalauja aplinkybės, bet ir dažnai pasninkauja<sup>13</sup>. Ir Bažnyčia visada ištikimai laikėsi šios atgailos praktikos, kiekvienoje epochoje nustatydamas dienas, kuriomis tikintieji privalo

pasninkauti, ir rekomenduodama šią pamaldžią praktiką su tinkamu dvasinio vadovavimo patarimu.

Bet pasninkas yra tik viena iš atgailos formų. Yra ir kitų kūniško apsimarinimo formų, kurias turime praktikuoti, kurios palengvina atsivertimą ir vienybę su Dievu. Šiandien galime savęs klausti, kaip išgyvename atgailos jausmą, kurio mūsų prašo Motina Bažnyčia, kad jį puoselėtume visame savo gyvenime, o ypač šiuo liturginiu Gavėnios laikotarpiu.

---

II. *Atsiverskite*, sako Jėzus savo viešo gyvenimo pradžioje, kaip skelbė dar Jonas Krikštytojas ir kaip netrukus, Bažnyčios pradžioje, darys Apaštalai. Mums atgailos reikia savo kaip krikščionių gyvenimui ir tam, kad atsiteistume už daugybę savų bei

svetimų nuodėmių. Be tikros atgailos ir atsivertimo dvasios būtų neįmanomas bendravimas su Jėzumi Kristumi, ir mus valdytų nuodėmė. Neturime vengti atgailos iš baimės ar dėl antgamtinio jausmo stokos laikydami ją nenaudinga. „Bijaisi atgailos?... Atgailos, kuri padės tau laimėti amžinąjį Gyvenimą. - Kita vertus, ar nematai, kaip žmonės sutinka ištverti begalę kruvinos chirurginės operacijos kančių, kad tik pratęstų šį varganą būvį?“<sup>14</sup>. Vengti atgailos reikštų ir vengti šventumo ir galbūt, dėl šito pasekmių, - paties išganymo.

Mūsų troškimas tapatintis su Kristumi paskatins mus priimti jo kvietimą kentėti su Juo. Gavėnia ruošia mus Jėzaus Kančios ir Mirties įvykių kontempliacijai. Ypač Gavėnios penktadieniai, itin primenantys apie Didįjį Penktadienį, kai Jėzus užbaigė Atpirkimą, galime apmąstyti tos dienos įvykius, kurie

yra išlikę sutelkti tradiciniame  
Kryžiaus Kelio pamaldume. Todėl  
šventasis Chosemarija Eskriva  
pataria: „Kryžiaus Kelias. Štai stiprus  
ir gaivinantis maldingumo būdas!  
Duok Dieve, kad penktadieniais tu  
priprastum peržiūrėti tas keturiolika  
Viešpaties Kančios ir Mirties stočių!  
Tikrai pasisemsi jėgų visai savaitei“<sup>15</sup>.

Šiuo pamaldumu kontempliuosime  
Švenčiausiąjį Žmogiškumą Kristaus,  
kuris mums atsiskleidžia kenčiantis  
kūnu kaip žmogus, neprarasdamas  
savo kaip Dievo didybės. Lydėdami  
Jėzų Kryžiaus Keliu, galime iš naujo  
pergyventi tuos centrinius pasaulio  
Atpirkimo momentus ir  
kontempliuoti myriop pasmerktą  
Jėzų, kuris neša Kryžių (2-oji stotis) ir  
leidžiasi į kelią, kuriuo ir mes turime  
sekti. Kaskart, kai Jėzus parkrinta ant  
žemės nuo medinio Kryžiaus svorio,  
turime išsigąsti, nes Dievą slegia  
mūsų nuodėmės – visų žmonių  
nuodėmės; ir į mūsų širdį ateis

troškimai atsiversti: „Kryžius žeidžia, savo svoriu plėšte plėšia Viešpaties pečius (...). Išsekintas Jėzaus kūnas svyruoja po milžinišku kryžiumi, jo didžiai mylinti širdis vos palaiko gyvybę žaizdotame kūne (...). Nei tu, nei aš – nė vienas nieko neįstengiamo pasakyti: dabar jau žinome, kodėl Jėzaus Kryžius toks sunkus. Mes apverkiame savo menkystę ir begalinį žmogaus širdies nedėkingumą. Iš mūsų sielos gelmių išsiveržia nuoširdi atgaila, pakelianti mus iš nuodėmės nuopuolio. Jėzus pargriuvo, kad mes pakiltume – vieną kartą ir nuolatos“<sup>16</sup>.

Jėzaus kančios apmąstymas ir savanoriškas apsimarinimas, kai tai darome trokšdami jungtis prie atperkamųjų Kristaus pastangų, taip pat per šią Gavėnią kels mūsų apaštalavimo dvasią. Jis atidavė savo Gyvybę, kad priartintų žmones prie Dievo.

.....

III. Beveik visuomet apsimarinimų, kurių iš mūsų prašo Viešpats, šaltinis – kasdieniniame darbe. Daugelis jų randasi prasidedant dienai: atsikelti numatytą valandą, įveikiant šios pirmos akimirkos tingulį; punktualumas; gerai iki smulkmenų atliktas darbas; karščio ir šalčio teikiami nepatogumai; šypsotis, nors būtume pavargę ir nesinorėtų; nuosaikumas valgant ir geriant; tvarka ir turimų bei naudojamų daiktų priežiūra; atsisakyti savos nuomonės... Bet tam pirmiausia reikia laikytis šio patarimo: „Iš tikrųjų norėdamas būti atgailaujanti siela – atgailaujanti ir linksma, – pirmiausia turi apginti kasdienį savo maldos –intymios, dosnios, besitęsiančios maldos –laiką ir pasiskirti jį ne bet kada, o visada, kai tik tai įmanoma, nustatytą valandą. Išverk šiose smulkmenuose. Būk šio kasdienio kulto Dievui vergas ir,

patikinu tave, nuolat jausiesi  
džiugiai“<sup>17</sup>.

Be vadinamųjų pasyvių  
apsimarinimų, kurie išdygsta jų  
neieškant, apsimarinimai, kuriuos  
numatome ir kurių ieškome,  
vadinasi aktyviais. Tarp jų ypatingą  
svarbą vidinei pažangai ir siekiant  
širdies tyrumo turi apsimarinimai,  
kurie susiję su mūsų vidiniais  
jausmais: vaizduotės apmarinimas,  
vengiant vidinio monologo, kur liejas  
per kraštus fantazija, ir stengiantis  
paversti jį dialogu su Dievu, esančiu  
mūsų sieloje malonės būsenoje; taip  
pat kai esame linkę daug kartų  
mintyse perleidinėti kokį nors įvykį,  
kai mums prastai sekėsi, kokį nors  
menką įžeidimą (tikriausiai netyčinį),  
kurį, jei laiku nenutraukiame,  
savimeilė ir puikybė kaskart vis  
didina tol, kol prarandame ramybę ir  
Dievo artumą. Atminties  
apmarinimas, vengiant nenaudingų  
prisiminimų, kurie gaišina laiką<sup>18</sup> ir

ko gero gali sukelti kitas, rimtesnes pagundas. Proto apmarinimas, siekiant laikyti jį sutelktą į tai, kas yra mūsų šios akimirkos pareiga<sup>19</sup>; taip pat daugeliu atvejų nusileidžiant, atsisakant savo nuomonės ir taip siekiant kitų žmonių atžvilgiu geriau praktikuoti nuolankumą ir artimo meilę. Taigi stengiamės atsikratyti savo vidinių įpročių, kurių nenorėtume matyti Dievo vyre<sup>20</sup>, Dievo moteryje. Ryžkimės šiomis dienomis iš arti lydėti Viešpatį, Kryžiaus Kelio scenose kontempliuodami Jo Švenčiausiąją Žmogiškumą: pažiūrėkime, kaip Jis savanoriškai už mus žengia skausmo keliu.

---

1 Mt 9, 14–15.

2 Šv. Paulius VI, konst. *Paenitemini*, 1966 m. vasario 17 d.

3 Plg. Kun 16, 29–31.

4 Plg. Ts 20, 26.

5 1 Kar 21, 27.

6 Jdt 4, 9-13.

7 Apd 13, 2.

8 Iš 34, 28; Dan 9, 3.

9 Mt 9,15.

10 Plg. Iz 54, 5.

11 Šv. Paulius VI, konst. *Paenitemini*,  
1966 m. vasario 17 d.

12 Plg. Apd 13, 2.

13 Plg. 2 Kor 6, 5; 11, 27.

14 Šv. Chosemarija, *Kelias*, 224.

15 Šv. Chosemarija, *Kelias*, 558.

16 Šv. Chosemarija, *Kryžiaus kelias*,  
III.

17 Šv. Chosemarija, *Vaga*, 994.

18 Plg. Šv. Chosemarija, *Kelias*, 13.

19 Plg. Šv. Chosemarija, *Kelias*, 815.

20 Šv. Chosemarija, *Kelias*, 938.

Francisco Fernández-Carvajal.  
Kalbėti su Dievu. II tomas:  
Gavėnia, Didžioji savaitė,  
Velykos. Katalikų pasaulio  
leidiniai, 2006. Iš ispanų kalbos  
vertė Zigmantas Ardickas.

---

pdf | document generated  
automatically from [https://  
dev.opusdei.org/lt-lt/article/meditacija-  
penktadienis-po-pelenu-dienos/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/meditacija-penktadienis-po-pelenu-dienos/)  
(2025-08-14)